

CURRER BELLOVÁ:

SIROTEK LOWOODSKÝ

DÍL DRUHÝ

PŘELOŽIL DR. KAREL FUNK

Zavrtěla jsem hlavou, vyžadovalo to stupeň odvahy projevit i něnou známkou nesouhlasu, když počínal být tak vzrušeným. Přecházel rychle po pokojí a stanul, jako by náhle přikováno k jednomu místu. Podíval se na mne dlouhým a tvrdým hledem; odvrátila jsem oči od něho, upřela je na oheň a snažila se nabýti klidu a udržeti klidné, srovnalé vzezření.

"Nyní, co se tře toho háčku v povaze Johanky," pravil posléze klidněji, než jsem očekávala dle jeho pohledu. "Čtyřka hedvábní břízla dosavdě hladce, ale věděl jsem pořád, že přijde uzel a záhada; již je zde. A co se tře souzením a trýzněním nekonečných svízelů! Přisambůh! prahu, abych měl jen částku sily Samsonovy a zpřetrhal tu motanici jako provázek!"

Začal znova chodit, ale brzo o pět stanul a tenkrát zrovna přede mnou.

"Johanko, poslechněte rozumu?" (shýbl se a blížil se svými rty k mým ústům): "sice, ne-li, užijí násilí."

Jeho hlas byl drsný, jeho pohled byl, jako se dívá člověk, který právě chce přervat nesnesitelné pouto a vrhnouti se po hlavě do divoké libovůle. Viděla jsem, že bych v jinaké době a při novém útoku vášně něčeho s ním nevedla.

Přítomná — vlastně míjící vteřina času — byla váim, čím jsem měla jej ovládnout a zadržet. Pohyb odmitací, útek, bázeň byly by spečetily můj osud — i jeho. Ale já se nebála, ani v nejmenším. Ččila jsem vnitřní sílu, pocit mojí vůle, který mne podpíral. Krise byla nebezpečná, ale ne bez půvabu: jaký asi Indián počítuje, když ve svém člunu sklouzne po vodopádu. Zmocnila jsem se jeho svěcené ruky, rozepjala zatáté prsty a pravila k němu konejšivě:

"Sedněte si, budu mluvit s vámi, jak dlouho chcete a vyslechnu vše, co máte říci, ať je to rozumné nebo bláhové."

Usedl, ale hned nezačal mluvit. Zápasil jsem se slzami po nějakou dobu; velice jsem se namáhala potlačit je, proto, že jsem věděla, že nerad by viděl, abych plakala. Nyní však uznala jsem za dobré nechat je plynouti tak volně a tak dlouho, jak se jim chtělo. Jestli ta záplava slz ho mrzela, tím lépe. Ulevila jsem si tedy a plakala od srdce.

Brzo slyšela jsem, že důtklivě mne prosí, abych ustala. Pravila jsem, že nemohu, dokud on jest tak vášnivý.

"Ale já se nehnevám, Johanko, já tě jenom příliš miluji, a ty jsi zocelila svou bledou tvářičku takovými rozhodnými, mrazivými pohledy, že jsem to nemohl vydržet. Teď tiho a utři si oči."

Jeho změkklý hlas změnil, že se poddal; proto zase já se ztišila. Nyní učinil pokus položit si hlavu na mé rameno, ale já to nechtěla dovolit. Pak chtěl mne k sobě přitáhnout, nepřipustila jsem.

"Johanko! Johanko!" pravil s takovým přízvukem trpkého smutku, že to zachvělo všemi nervy, které jsem měla, "ty mne tedy nemiluješ? Bylo to jenom má postavení a důstojnost mé ženy, neboh já si vážila? Nyní, kdy mne máš za neschopného státi se tvým manželem, odrážíš se ode mne, jako bych byl ještěrem nebo opicí?"

"Tato slova mne smrtelně ranila, ale co jsem mohla činiti, co říci? Neměla jsem podle všeho nic dělat a nic říkat, ale byla jsem tak mučena pocitem vylétky nad takovým zraněním jeho citů, že nemohla jsem zmocit přání kápnouti balsám na ránu, kde jsem ho ranila."

"Já tě opravdu miluji," pravila jsem, "vše než kdy, ale nemůžu ukázati aneb býkati ten cit, a tentokrát je to naposled, co tě vyslovuji."

"Ne, pane, tím jsem jista, že bych nemohla, a proto vidím tedy jenom jednu cestu, ale vy budete zuřit, zmlnám-li se o ní."

"Ah, zmlnám se o ní! Bouřím-li já, ty umíš plakatí."

"Pane Rochester, musím odtud odejít."

"Na jak dlouho, Johanko! Na několik minut, než uhladíš svůj vlas — který je trochu pouchán, a než umyješ svou tvář — která vyhlíží horečné?"

"Musím opustit Adélu a Thornfield. Musím se s vámi rozjet na celý svůj život, musím počítí novou existenci mezi cizími oblíbení a cizími krajinami."

"Zajisté," řekl jsem ti sám, že musíš. Přejdu přes to blouznění o rozehodu se mnou. Ty myslíš, že musíš se státi částí mne. Co se tkne nové existence, vše je v pořádku. Ty přec budeš mou ženou, nejsem ženat. Ty budeš paní Rochesterovou — skutečně i jménem. Zůstanu ti věren, pokud ty a já budeme žít. Ty půjdeš na ucedlost, kterou mám v jižní Francii, bílá to villa na březích Středozemního moře. Tam budeš žít život šťastný a pečlivý a ten nejnevinější. Nie se neboj, že bych tě chtěl vláskati do bludu — učiní ti svou souloznicí. Proč jsi zavrtěla hlavou? Johanko, musíš být rozumnou, anebo opravdu stánu se zase zuřivým."

Jeho hlas, i ruka chvěly se, jeho velké nozdry se rozšířily, jeho oči rozplanuly; přece však odvážila jsem se promluvit.

"Pane, vaše žena žije, to je skutek doznáný vámi samým dnešního rána. Kdybych byla s vámi, jak si přejete, byla bych pak vaší souloznicí. Říci to jinak, jest mudrantským — jest klamem."

"Johanko, nejsem mužem krotké povahy — ty to zapomínáš, nejsem dlouho trpělivý, nejsem chladný a lhostejný. Nelituj mne ani sebe, polož prst na moji tepnu, přešvihlé se, jak buší, a — měj se na pozoru!"

Obnažil své zápěstí a podal mi je; krev opouštěla jeho lice a rty, které sinavěly; byla jsem značně rozčilená. Rozmítí ho tak hluboce odporem, kterého se brozil, bylo ukrutné, povoliti mu, bylo pak nemožno. Učinila jsem, co lidé z pudu činívají, když jsou od hánění k samé krajnosti — vzhledla jsem k někomu vyššímu než člověk. Slova "Bůh pozor!" vylétla mně mimovolně z úst.

"Jsem blázen?" zvolal pan Rochester náhle. "Pořád jí říkám, že nejsem ženat a nevyšvětlím jí, proč. Zapomněl jsem, že neví nic o povaze té ženy, ani o okolnostech, provázějících to prokleté spojení s ní. Ah, jsem jist, že Johanka bude souhlasit se mnou, až sezná vše, co vím! Jen vlož svou ruku do mé, Johanko — abych tě i cítil, nejsem viděl, abys dokázala, že jsi blízko mne — a já ti vylétilm několika slovy pravý stav věcí. Můžeš mne poslechnout?"

"Ano, pane, celé hodiny můžete vyprávět."

"Žádám pouze několik minut, Johanko, slyšela jsi někdy, anebo víš, že já nebyl nejstarším synem naší rodiny, že jsem kdysi mival bratra staršího než já?"

"Pamatuji se, že paní Fairfaxová mi tak jednou vyprávěla."

"A slyšela jsi někdy, že můj otec byl lakotivý, hrabivý člověk?"

"Dostlechla jsem něco takového."

"Nuže, Johanko, když byl takový, umíš si držeti majetek pohromadě. Nemohl snésti myšlenku, aby rozšířil své panství a se nechal mi slušný díl; rozhodl se, že všereka má dostati můj bratr Roland. Ale rovněž těžce usel, že by jeho syn měl být chudým mužem. Vyhledal pro mne zatím nevěstu, Pan Mason, západu-indický osadník a obchodník, byl jeho starým známým. Věděl, že jeho statky jsou bohaté a rozsáhlé; čínil dotazy. Pan Mason, jak shledal, měl syna a dceru, a dával se od něho, že může a buďla dáti jí jmění třiceti tisíc liber (libra — stérlinků — asi 10

zlat.); to stačí. Když jsem opustil kolej, byl jsem poslán do Jamajky, abych se seznámil s nevěstou již vyhlédnutou pro mne. Můj otec neřikal ničeho o jejích penězích, ale řekl mi, že slečna Masonova jest pýchou Spanish Townu pro svou krásu, a to nebylo lži. Našel jsem v ní krásnou ženu, ve slohu Blanchy Ingramové, vysokou, svědou a majestátní. Její rodina přála si mne učiniti jejím manželem, poněvadž jsem byl z dobrého rodu, a totéž přála si je její dcera. Ukazovali mi ji ve společnosti nádherně oděnou. — Zřídka jsem ji vidával samotnou a měl jsem velmi málo soukromých rozhovorů s ní. Lichotila mi a rozmáfle rozvíjela své půvaby a vynikající vlastnosti přede mnou, aby se mi zalíbila. Všichni mužové v jejím kroužku zdáli se obdivovat ji a mně závidět. Byl jsem oslušen, zanečen, mé smysly byly vzrušeny a ja neznalec, necitavec a nezkušenec, myslil jsem, že jí miluji. Nebyl žádné pošetilosti nebo věští, kterou by nespáchal mladý člověk, ja k tomu dohnán bláhovým rekovstvím druhých, křivostí, ukvapeností a slepotou mládí. Její přibuzní mne pozubuzovali, spouchezáceji mne dráždili, ona brala na mne a tak sňatek byl vykonán skoro dříve, než jsem poznal, v čem jsem."

"Ah, ztráceli úctu před sebou, pomyslí-li na ten čin — agonie vnitřního opovržení mne přemáhá. Nikdy jsem ji nemiloval, nikdy si ji nevážil, ba já ji ani neznal. Neuvědomil jsem si ani jediné enosti v její povaze; nepozoroval jsem ani skromnosti, ani shovívavosti, ani jasnosti, ani ušlechtilosti jejich mravů neb myslí — a vzal si ji — tupý, vrtkavý, omezenec s křtým zrskem, jakým jsem byl! S menším hříchem mohl jsem — Leč musím se pamatovat, ke komu mluvím."

"Matku své nevěsty nikdy jsem nespátí; řekl se mi, že je mrtva. Po líbáčkách seznal jsem mýlku svou, ona, matka, byla posléze šílena a zavřena v ústavě choromyslných. Byl to také ještě mladší bratr — dokonalejší než můj bíbec. Starší bratr, kterého jsi viděl (a kterého nemohu nezávidět, ačkoli hnuší se mi celý jeho přibuzenstvo, protože má několik dobrosrdčnosti ve svém slabém duchu, jež projevuje jednak neustálým zájmem, který ehová o svou ubohou sestru, a pak psí oddaností, kterou ke mně kdysi měl), bude se pravděpodobně nacházeti jednoho dne v témež stavu. Můj otec a můj bratr Roland věděli tohle všechno, ale oni myslili jenom na třech třicet tisíc liber a přistoupili do spiknutí proti mně."

"To byla šeredná odhalení, ale kromě zrádnosti toho zatajení nebyl bych to nikdy vyčítal své ženě a když jsem shledal, že její povaha je mně úplně cizí, její vkus mně škodlivý, její ráz myslí sprostý, podlý, omezený a až hrůza neschopný, aby byla vedena k něčemu vyššímu, nadšena pro ně co většího. — Když jsem shledal, že nemohu strávití jediný večer, ba ani jedinou hodinu dne u ní s radostí, že přivětivá rozhodnuva nemůže se dítí neži námi, poněvadž, ať jsem začal o čemkoli, i hned dostal jsem od ní odpověď drsnou a otřelou, zvrácenou a pitomou — když jsem seznal, že mi kdy nebudu míti klidnou či spofádanou domácnost, poněvadž žádná služebná nechtěla snésti neustálé výbuchy její násibnické a nesmyslné povahy, anebo trýzích jejích pošelých, si odporujících pánovitých rozkazů — i tenkrát jsem se přemáhala; potlačoval jsem svůj hněv, zmenšoval svoje rozčilení, snažil jsem se spojknout svou lítost i nelibost potají zaplašoval jsem hluboký odpor, který jsem pocítoval."

"Johanko, nebudu tě ruoutiti nepřekýnými podrobnostmi, několik silných slov vyznačí, co říci mám. Žil jsem s touto ženou v prvním pětiletém čtyřti roky a za ten čas se mne ona deseti usouzila; její povaha uzrála a rozvinula se s hrozivým chvatem, její neřesti vystoupily rychle a soustavně, byly tak prudké, že jenom násilí mohlo je sarazit, a já nechtěl užiti násilí. Jak trpasličího ducha měla a jaké ohel choutky! Jak hrubou byly kletby, které tyto choutky metaly na mne! Berta Masonova, pravá dcera stopovstné matky, vlekla mne všemi šer-

rednými a ponižujícími strastmi, které musily stihati muže, připoutaného k ženě jak neonalenc, tak neucudně."

"Můj bratr zatím zemřel a ku konci čtvrtého roku můj otec též zesnul. Byl jsem nyní dost bohatým — a přece chudým až k ohyzdné bídě. Povaha nejhrubší, nejmztečnější, nejzkaženější, kterou jsem kdy seznal, byla připojena ke mně a nazývána právem a společností polovice mojí. A já nemohl se jí zbavit žádným zákonitým zakročěním, neboť lékaři nyní učinili nále, že moje žena je šílená — její výstřednosti předčasně vyvovaly zárodky choromyslnosti. Johanko, moje vypravování se tobě nelíbí — vyhlíží skoro utrpené — mám odložití ostatní na jiný den?"

"Ne, pane, dokončete to nyní, lituji vás — upřímně vás lituji."

"Politování, Johanko, od některých lidí je škodlivým a urážlivým způsobem soustrastí, kterou člověk právem může vmetnout zpátky do tváře těch, kteří jí projevují, ale to je druh soustrastí vrozené sprostým sobectvím srdcem, je to zimavá, sobecká bolest nad vyslechnutím trápot, spojené se surovým pohrdáním těch, kteří je zakusili. Ale to není tvoji soustrastí, Johanko, to není ten cit, který jímá celý tvůj obličej v této chvíli — který nyní téměř překypuje ve tvém zraku — kterým tvoje srdce se dne — kterým ruka tvoje chvěje se v mojí. Tvůj soucit, miláčku, jest trpící mateří lásky, jeho úzkost jest nejpřirozenějším dechem božské milosti. Přijímám je, Johanko, necht láska má volný přístup — moje náruč čeká ji."

"Nuže, pokračujte, pane, co jste učinil, když jste shledal, že je šílenou?"

"Johanko, blížil jsem se ke kraji zoufalství; zbytek sebeucty bylo vše, co mne chránilo před propastí. V očích světa byl jsem nepohybně zahrnut špinavou potupou, ale umínil jsem si, býti čistým ve vlastních očích — a až do posledka odpuzoval jsem nálezu jejích zločinů a vyrval jsem se ze styku s jejími duševními vadami. Než přece společnost vjadovala moje jméno i osobu a její; ještě jsem ji viděl a slyšel každý den, což z jejího dechu (říci) mšilo se so vzduchem, který jsem dýchal, a pak jsem si vzpomněl, že jsem kdysi býval jejím manželem — ta vzpomínka byla mi tenkrát, jako nyní, nevy-slovitelně protivná; nad to věděl jsem, že dokud bude živa, nebudu moci býti manželem jiné a lepší ženy, a ačkoliv o pět let mne starší (její rodina a otec mne obehali dokonce i v té podrobnosti jejího věku), přece bylo pravděpodobno, že bude živa tak dlouho jako já, neboť měla tak mohutnou postavu, jako byla slabá na duchu. Tak ve věku dvaceti pěti let byl jsem zoufalcem."

"Jedné noci byl jsem probuzen jejím ryčěním — (od té doby, co lékaři jí prohlásili za choromyslnou, byla arci zavřena) — byla to horká noc, jedna z oněch, které v Západní Indii často předecházejí vichřicím onoho podnebí. Nemohla usnouti na loži, vstal jsem a otevřel okno. Vzduch byl jako ze smrté páry — nemohl jsem nikde naléztí občerstvení. Moskyti přilétali vřívě a bznečili v pokojí, moře, které bylo slyšetí od-tamud, bouřilo temne jako země-třesení — černé mraky stahovaly se nad námi; moře zapadalo ve vlnách veliký a rudý jako ohniva střela dělová — vrhaje svůj stědní kravavý lesk na zemí chvějící se, kvasem bouře. Ovzduchu tím a pohledem na krajinu byl jsem jako omámen a v můj sluch zaléhala proklínání šílené, stále vy-křikující, do toho chvílemi nůsilo se moje jméno pronášené a takovými hlasem šabělské zásti, a takovými výrazy! — Žádná nevěsta se povolání nikdy neměla spustlejší slavník neži ona; ačkoli byla o dva pokoje dále, slyšel jsem každé slovo — tenkrát stěny západu-indického domu skýtalý jen lehkou překážku jejím vřelmu vřelí."

"Tento život," pravil jsem posléze, "jest peklem, to jest avaduhší pekelná to jsou avuku a bezodné propasti! Mám právo sprstít se toho dne možností. Utrpení tohoto zbavim se jen tehdy,

Krajané!

ZALOŽTE SI SVOJI BUDOUCNOST V TĚTO ÚSPĚŠNĚ ČESKÉ FARMÁRSKÉ OSADĚ.

Vypěstujete tři úrody ročně na téže půdě. Kde jest hojnost vláhy, přirozený odpad vody, úrodná půda, dobré cesty, ideální podnebí a obdoba zřítu po celý rok. Výhodné trhy, farmářská ko-operace a dobrá společnost pro naše spolukrajaný.

VYŠETŘOVÁNA A SCHVÁLENA
některými z vědeckých Čechů v této zemi a našim cílem jest spolupůsobiti s vámi a učiniti z této největší a nejlepší českou osadu v této zemi.

PŘESVĚDČTE SE O VELIKÝCH ÚRODÁCH
kukuřice, ovsa, sena, jetele, brambor, okrové třtiny, sladkých brambor, ledu obecného, ruských jablíček, melounů, ovoce, jahod a malin, rovněž japonských oranžů, fíků, peckanů a mnohých jiných výnosných plodin.

POJĎTE A VYŠETŘUJTE SAMI.
Podívejte se do této podivuhodné země příležitosti. Promluve si s českými osadníky. Vyšetřujte dokonale, a pak shleďte, že toto jest nejlepší příležitost pomoci si k blahobytu a zámožnosti v této zemi.

NEOBDELANÁ PŮDA PO \$18.00 AKR.
Velmi lehké splátky. Pět roků k placení.

Přichystejte se a pojedte s námi o přísti vyjžděte hledatelů domovin při sníženém jízdném (první a třetí úterek v každém měsíci). Jiní Češi půjdou — proč ne vy?

POŠLETE SI PRO VŠECKY PODROBNOSTI DNES
a my vám pošleme naši knihu tištěnou v české řeči, která vám vysvětlí všecko o této podivuhodné krajině a české osadě.

E. A. CUMMINGS & CO.
40 No. Dearborn Sts. CHICAGO, ILL.
Geo. A. Šindelář, řídící českého oddělení.
Píšte našim zástupcům, kteří jsou vám nejbližší o plné informace.
F. J. Kuták, 1721 So. 12th St., Omaha, Neb.
B. J. Doležal, 919 American Trust Bldg., Cleveland, O.

Dr. V. Anýž, lékař a ranhojčí
bývalý volentér kliniky dvoráckho rady, prof. dr. Pawlicka pro nemoc české a chirurgické kliniky prof. dr. Kukuly v Praze.
Léčí všechny ženaké a zastaralé nemoci.
Léky z vlastní laboratoře zašlou se na požádání.
1606 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Nejnovejší české 2-stranné VICTOR REKORDY
Cena 75c kus.
65283—Kde potok lučinou (tenor, s průvodem orkestru) Otto Lubin. Hrajte muziky, česká píseň (tenor s průvodem orkestru) Otto Lubin.
65515—Nevinný, valčík (orchestra) Nuselská kapela selská.
65516—Návrat do vlasti, valčík, Nuselská kapela selská.
65519—Návrat do vlasti, valčík, Nuselská kapela selská.
65520—Na Balkán (comie) Alois Tichý a Hozena Slavinská.
Pijme pivo, máme deku (comie) s průvodem orkestru; Alois Tichý.
JOSEPH JIRAN,
1333 W. 19th St., Chicago, Ill.

Pozor! Pozor!
Buďte bedlivými, když opouštíte káru a neobcházejte jí nikdy nadem, dokud jste se dříve nepřesvědčili, že nejede jiná kára opačným směrem. Neopornost může snadno býti příčinou váš nebydly. Pomozte nám svým počínáním, zabránit možnému případu neštěstí.
Omaha & Council Bluffs Street R. R. Co.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
BALTIMORE - BREMEN
Velké, moderní, dvoušroubové jednokajutové parníky. Lahodná jídla. Pohodlí bez přepychu. Všechny kajuty uprostřed lodi. Besdrátová telegrafie. Naprostá bezpečnost. Podmořské signály.
Přiměřené ceny:
Druhá kajuta \$57.00
Třetí kajuta \$35.00
Pouze na "Rhein", "Main" a "Neckar".
Mezipalubí \$33.00
Když jedete navštívit starý domov v Čechách, jeďte přes Baltimore. Když posíláte pro své přibuzné neb přátely, by přijeli do Ameriky z Čech, kupte jim vyplacené lístky přes Baltimore. O úplné podrobnosti požádejte:
A. SCHUMACHER & CO., General Agents, BALTIMORE, aneb jejich zástupce v celých Spojených Státech.
H. CLAUSENIUS & CO., General Western Agents, CHICAGO.

Záved pohřebnický a balsamovačský
Frank a Dorota Jandovi
pohřebníci a balsamovači v č. 1235 již. 13. ul., Omaha, Neb.
Balko v nás ochotně poradí veškeré záležitosti.